

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Informacja o zdarzeniu [raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	2501/15			
Rodzaj zdarzenia:	INCYDENT			
Data zdarzenia:	29 listopada 2015 r.			
Miejsce zdarzenia:	EPWA			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	samolot Bombardier DHC-8-Q400			
Dowódca SP:	pilot samolotowy liniowy			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
	-	-	-	43
Nadzorujący badanie:	Maciej Lasek			
Podmiot badający:	operator samolotu			
Skład zespołu badawczego:	nie wyznaczano			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	INFORMACJA O ZDARZENIU[RAPORT]			
Zalecenia:	NIE			
Adresat zaleceń:	NIE DOTYCZY			
Data zakończenia badania:	01.06.2016			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W trakcie rozbiegu przy prędkości 70kts pojawił się komunikat "PITCH TRIM". Załoga przerwała start i powróciła na stanowisko postojowe.

Zdarzenie jest czwartym przypadkiem przerwane startu, z którego został napisany ASR. Trzy pierwsze miały miejsce w dniach 23.10 (dwa przypadki) oraz 24.10 (jeden przypadek). Po tych zdarzeniach został napisany artykuł w Biuletynie nr. 7 oraz zostało wydane zalecenie dla instruktorów na zwrócenie uwagi ułożenia dłoni na wolancie podczas sesji symulatorowych oraz lotów na linii.

Pilot lejący (oficer) nie potwierdza użycia trymera w czasie startu, co może świadczyć o nieświadomym jego użyciu. Kapitan w czasie rozmowy również nie stwierdził nieprawidłowości. Sama reakcja załogi polegająca na przerwaniu startu była prawidłowa.

Z przeprowadzonej analizy lotu wynika, że w momencie wystąpienia sygnalizacji wolant był wychylony w lewo, jednak piloci nie potwierdzają konieczności wykonania startu metodą wychylenia lotek "pod wiatr".

Tak samo jak w przypadku poprzednich zdarzeń dotyczących sygnalizacji "PITCH TRIM", mechanicy wykonali przegląd samolotu oraz niezbędne czynności zgodnie z kartami zadaniowymi. Nie znaleziono żadnej usterki. Z komputera pokładowego odczytano kody błędów. Odkryto, że powodem było użycie jednej połówki przełącznika sterowania trymera steru wysokości na wolancie. Wykluczono techniczną usterkę ADC, FCECU lub siłownika samego trymera.

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

Użycie jednej połówki przełącznika sterowania trymera steru wysokości na wolancie.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- 1) Zdarzenia zostały opisane w biuletynie nr 7 floty Q400
- 2) Na briefingach przed sesjami symulatorowymi przypomina się pilotom o zwracaniu uwagi na pozycję trymera steru wysokości i możliwość nieświadomej aktywacji sygnalizacji przy zmianie pozycji jednej połówki przełącznika.

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Komisja nie formułowała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Maciej Lasek	<i>podpis na oryginale</i>